

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΚΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

Ἡ ἐκλογικὴ γεωγραφία μόλις ἔχει ἀρχίσει νὰ ἀναπτύσσεται στὸν τόπο μας. Καί ἂν τὰ αἷτια τῆς καθυστέρησής της θὰ πρέπει καταρχὴ νὰ ἀναζητηθοῦν στίς δυσκολίες καί τὰ πάθη τῆς μεταπολεμικῆς μας ζωῆς, πού ἐπὶ δεκαετίες δέν ἐπέτρεπαν μιά στοιχειωδῶς σοβαρὴ ἐπεξεργασία τῶν πολιτικῶν φαινομένων, ἄλλοι παράγοντες, ὅπως ἡ ἔλλειψη προγραμματισμοῦ στήν πολιτικὴ πράξι καί ἡ συνακόλουθη ὑποτίμησι τῆς ἐπιστημονικῆς θεμελίωσης τῶν πολιτικῶν θέσεων ἀπὸ τὰ κόμματα, ἐπαιξαν συχνά πρωτεύοντα ρόλο.

Ὡστόσο, μέ τὴν ἀναζωογόνησι τῶν κοινωνικῶν ἐπισημῶν στήν Ἑλλάδα, τὰ τελευταῖα χρόνια, τὰ πράγματα φαίνεται νὰ ἀλλάζουν καί στό χώρο τῆς ἐκλογικῆς γεωγραφίας. Προηγήθηκε, δεδαίως, ἡ κλασικὴ καί πρωτοποριακὴ γιὰ τὴν ἐποχὴ τῆς δουλειᾶ τοῦ Jean Meynaud, σέ συνεργασία μέ τούς Γ. Νοταρᾶ καί Π. Μερλόπουλο (*Οἱ πολιτικὲς δυνάμεις στήν Ἑλλάδα*, πρώτη γαλλικὴ ἐκδόσι, Λωζάνη 1965, ἑλληνικὴ μετάφρασι, Ἀθήνα, ἐκδ. Μπαῦρον, 1970). Ἀκολούθησαν, μετὰ τὴν πτώσι τῆς δικτατορίας, μιά σειρά ἀπὸ σοβαρές μελέτες τῆς ομάδας τῶν ἐκλογολόγων τοῦ Ἐθνικοῦ Κέντρου Κοινωνικῶν Ἐρευνῶν (βλ. μετὰξὺ ἄλλων τὸ ἄρθρο τῶν Χ. Γεωργαντίδη καί Ἡ. Νικολακόπουλου στὰ «Σύγχρονα Θέματα», τεύχος 1, Ἰούλιος 1978) πού ἤδη μᾶς ὑπόσχονται τὸν «Ἀτλαντα» τῶν ἐκλογικῶν μας ἀποτελεσμάτων, ἀπὸ τὸ 1936 ὡς σήμερα. Ἐπίσης ἀπ' ὅσο γνωρίζουμε, πρόσφατα

τέλειωσαν ἢ τελειώνουν ὀρισμένες σχετικὲς διδακτορικὲς διατριβές πού ἀφοροῦν τὰ ἐκλογικὰ ἀποτελέσματα, εἴτε τοῦ μεσοπολέμου (Γ. Μαυρογορδάτος, ὑπὸ δημοσίευσή ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις Θεμέλιο), εἴτε τῆς μεταπολεμικῆς Ἑλλάδας (Γ. Τσεμπελῆς, Μ. Κομνηνοῦ κ.ἄ.).

Δημοσιεύοντας τὶς μελέτες τῶν Γ. Τσεμπελῆ καί Μ. Κομνηνοῦ, τὰ «Σύγχρονα Θέματα» ἀποβλέπουν στὸν ἐμπλουτισμὸ τῆς σχετικῆς βιβλιογραφίας σέ δύο ἐπίπεδα: στό ἐπίπεδο τῆς μεθόδου, κατ' ἀρχὴν, ἀφοῦ οἱ δύο μελέτες, χρησιμοποιώντας διαφορετικὰ μεθοδολογικὰ ἐργαλεῖα, προτείνουν διαφορετικούς τρόπους ἀνάλυσις γιὰ ἔθνικα (Τσεμπελῆς) καί τοπικὰ μεγέθη (Κομνηνοῦ). Στό ἐπίπεδο τῶν συμπερασμάτων, κατὰ δεύτερο λόγο, καθὼς τόσο ἡ μιά, ὅσο καί ἡ ἄλλη μελέτη δέ διατάζουν νὰ διατυπώσουν ὀρισμένες πρῶτες σκέψεις εἴτε γιὰ τὶς ἰδιομορφίες τοῦ κομματικοῦ μας συστήματος τὴν τελευταία εἰκοσαετία, μέ τὸν χαρακτηριστικὸν τριπολισμὸ πού τὸ διακρίνει καί τὴν τάσι του νὰ ἐξελιχθεῖ σέ διπολικὴ κομματικὴ ἀντιπαράθεσι (Τσεμπελῆς), εἴτε γιὰ τὴν ἐπίδρασι τῶν τοπικῶν συνθηκῶν καί παραδόσεων στήν ἐκλογικὴ τακτικὴ τῶν κομμάτων, πού σέ δύο τόσο διαφορετικὲς περιφέρειες ὅσο ἡ παλαιοελλαδίτικη Αἰτωλοακαρνανία καί ἡ νεοχωρτικὴ Καβάλα, ἀκολουθοῦν κατὰ βάση, καί ἀσφαλῶς μέ ἀποχρώσεις καί κατάλληλες προσαρμογές, τὸ δοκιμασμένο παλαιοκομματικὸ πρότυπο (Κομνηνοῦ).